

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 5CoP/28/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3620201307
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Vrtochová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2021:3620201307.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Márie Vrtochovej a sudcov JUDr. Eriky Zajacovej a JUDr. Denisa Vékonyho vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti N. X., nar. XX.XX.XXXX a N. X., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Partizánske, deti rodičov: matky U. F., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., S. XXX, právne zastúpenej JUDr. Jozefom Lukajkom, PhD., advokátom a konateľom Advokátskej kancelárie LUKAJKA & PARTNERS s.r.o., so sídlom Jesenského 6431, Trenčín, IČO: 52 471 420 a otca N. X., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., Y. cesta XXX/X, právne zastúpeného Mgr. Martinom Spišiakom, advokátom so sídlom Partizánske, Jesenského 233/1, o zmenu výchovného prostredia maloletých detí na návrh otca detí, na odvolanie otca mal. proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 10. marca 2021, č.k. 2P/42/2020-162, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. v časti úpravy výchovného prostredia, vyživovacej povinnosti a styku rodičov s maloletými N. X., nar. XX.XX.XXXX a N. X., nar. XX.XX.XXXX zmenil rozsudok Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/18/2013-40 z 21.05.2013 tak, že maloletého N. X., nar. XX.XX.XXXX s účinnosťou od 16.10.2020 zveril do osobnej starostlivosti a výchovy otca maloletého. Obaja rodičia budú maloleté dieťa zastupovať a spravovať jeho majetok. Výrokom II. matke uložil povinnosť s účinnosťou od 16.10.2020 prispievať na výživu maloletého N. X., nar. XX.XX.XXXX sumou 70,-€ mesačne, ktorú sumu je matka maloletého povinná zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám otca maloletého. Výrokom III. zročné výživné matky k maloletému N. X., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 16.10.2020 do 31.03.2021 neurčil. Výrokom IV. zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k maloletému N. X., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec maloletého je povinný s účinnosťou od 16.10.2020 prispievať na výživu maloletého N. X., nar. XX.XX.XXXX sumou 70,-€ mesačne, ktorú sumu je otec maloletého povinný zaplatiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky maloletého. Výrokom V. zročné výživné k maloletému N. X., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 16.10.2020 do 31.03.2021 neurčil. Výrokom VI. upravil styk otca s maloletým N. X., nar. XX.XX.XXXX tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým v každý párny týždeň v kalendárnom mesiaci od piatka od 16:00 hod. do nasledujúcej nedele do 16:00 hod., s výnimkou osobitnej úpravy, kedy sa nerealizuje úprava skôr uvedená, a kedy je oprávnený otec stretávať sa s maloletým v každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do dňa 25.12. do 09:00 hod., v každý párny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do dňa 25.12. do 09:00 hod., bude dieťa u matky a nebude realizovaný styk otca s dieťaťom. Rodičia si budú maloletého odovzdávať a preberať v mieste bydliska matky. Matka je povinná maloletého na styk s otcom riadne pripraviť a v stanovenom čase ho otcovi odovzdať. Výrokom VII. upravil styk matky s maloletým N. X., nar. XX.XX.XXXX tak, že matka je oprávnená stretávať sa s maloletým v každý nepárny týždeň

v kalendárnom mesiaci od piatka od 16:00 hod. do nasledujúcej soboty do 18:00 hod., s výnimkou osobitnej úpravy, kedy sa nerealizuje úprava skôr uvedená, a kedy je oprávnená matka stretávať sa s maloletým v každý párny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do dňa 25.12. do 09:00 hod., v každý nepárny kalendárny rok od 23.12. od 18:00 hod. do dňa 25.12. do 09:00 hod., bude dieťa u otca a nebude realizovaný styk matky s dieťaťom. Rodičia si budú maloletého odovzdávať a preberať v mieste bydliska otca, v prípade že čas a dátum sa bude zhodovať s odovzdaním a preberaním mal. N. a odovzdanie a prevzatie mal. N. bude v mieste bydliska matky. Otec je povinný maloletého na styk s matkou riadne pripraviť a v stanovenom čase ho matke odovzdať.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že otec maloletých sa návrhom zo dňa 16.10.2020 domáha zmeny výchovného prostredia detí tak, že maloletí N. a N. budú zverení do starostlivosti otca, pričom matka bude povinná platiť na výživu mal. N. sumou 100,-€ mesačne a na mal N. sumou 70,-€ mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Navrhol aj upraviť styk matky s deťmi tak, že bude oprávnená stretávať sa s mal. deťmi počas Vianočných sviatkov od 25.12. od 09:00 hod. do 26.12. do 10:00 hod. počas Veľkonočných sviatkov od Zeleného štvrtka od 09:00 hod. do Veľkého piatka do 17:00 hod. Počas letných prázdnin je oprávnená stretnúť sa s deťmi vždy prvé dva týždne v každom mesiaci v každom nepárnom kalendárnom roku. V každom párnom kalendárnom roku je oprávnená stretnúť sa s deťmi počas letných prázdnin vždy tretí a štvrtý týždeň v každom mesiaci. Návrh v priebehu konania otec detí doplnil tak, že uprednostňuje akúkoľvek alternatívu za predpokladu, že deti nebudú rozdelené i zverenie detí matke, uprednostňuje však striedavú starostlivosť v týždňových intervaloch avšak i v tom prípade s úpravou styku. Návrh odôvodnil najmä tak, že spoločnú domácnosť opustila matka detí, a teraz býva s novým partnerom N. D.. U matky býva len mladší syn, pretože staršiemu bráni s ňou bývať. Vyhodila ho z domu, lebo si nerozumie s jej partnerom, matka ani neprispieva na výživu staršieho syna. Maloletý N. chodí do školy sám a sám si kupuje raňajky a desiatu. Sám chodí aj zo školy. Maloletý N. utrpel zlomeninu nohy, keď sa vonku hral bez dozoru, matka o tom neinformovala obvodného lekára ani otca detí. Matka po večeroch chodíva mimo domácnosť, nevarí, kupuje polotovary. Matka zakazuje mal. N. navštevovať otca a jeho rodinu. Otec má pre deti zabezpečené všetky podmienky pre výchovu detí. O deti sa staral. Na tréningy krúžku boxu vodieval deti otec. Matka súhlasila so zverením staršieho N. do starostlivosti otca, čo považuje za najvhodnejšiu alternatívu po vykonanom dokazovaní, kolízny opatrovník rovnako navrhol deti rozdeliť, no upraviť styk rodičov s oboma deťmi.

3. Na pojednávaní bolo vykonané dokazovanie výsluchom rodičov, maloletých detí, oboznámené listiny zabezpečené súdom a účastníkmi a oboznámený poručenský spis sp. zn. 4P/18/2013, pričom bol zistený tento pre právne posúdenie veci rozhodný skutkový stav. Rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/18/2013-40 z 21.05.2013, právoplatným dňa 12.06.2013 a čo do zročného výživného dňa 18.06.2013 boli maloleté deti N. a N. zverené do osobnej starostlivosti matke a určené otcovi k deťom minimálne zákonné výživné. Styk otca s deťmi upravený nebol. Rodičia nemali spolu žiť od polroka mladšieho syna, teda cca od apríla 2010. Otec bol nezamestnaný a poberateľ dávky v hmotnej núdzi. Matka bývala u rodičov, poberala len rodičovský príspevok a prídavky na deti. Otec podal zároveň návrh na neodkladné opatrenie, ktorý súd uznesením č. k. 2P/42/2020-56 z 23.10.2020 zamietol. Podľa správy obce Chynorany je matka detí podielovou spoluvlastníčkou rodinného domu zapísaného na LV č. XXXX v obci. Podľa potvrdenia o príjme otca z 26.10.2020 bol otec detí od 08.10.2020 zamestnaný v spol. EKO Hunka, s.r.o. v Chynoranoch na dobu určitú do 31.10.2020, pričom od 02.11.2020 mal byť zamestnaný v hlavnom pracovnom pomere na pozícii závozník na špeciálnom nákladnom vozidle na dobu neurčitú s hrubou mzdou 600,-€ prvých tri mesiace a 800,-€ po uplynutí, pracovnú zmluvu uzavrel dňa 02.11.2020. Na základe pôvodnej dohody o vykonaní práce bol jeho príjem 103,92-€. Podľa potvrdenia o príjme zamestnávateľa matky Gotec Slovakia s.r.o. so sídlom v Partizánskom, bola priemerná čistá mzda matky za obdobie 10/2019 -09/2020 vo výške 1079,74-€ mesačne. Podľa výpisu zo živnostenského registra otec detí je od 21.12.2020 SZČO s predmetom podnikania informatívne testovanie, meranie, analýzy a kontroly. Podľa Rámцovej zmluvy o dielo s objednávateľom Savyza s.r.o. so sídlom v Dolných Vestenciach z 21.12.2020 ako zhotoviteľ má vykonávať revíziu kvality vyhotovenia výrobkov a triedenie výrobkov. Vyplácaný je podľa jednotlivých objednávok. Podľa priložených faktúr fakturoval objednávateľovi dňa 08.01.2021 za 37,5 odpracovanej hodiny odmenu 243,75-€ (6,5eur/hod.), podľa faktúry z 09.02.2021 za 28 hod. 210,-€ (7,5eur/hod.) a 94 hod za 611,-€ (6,5eur/hod.). Pokiaľ by za mesiac odpracoval 160 hodín, jeho príjem by bol 1040,-€. Podľa kúpnej zmluvy predloženej otcom detí zo dňa 16.11.2018 matka detí od otca detí kúpila 1/2 podiel na rodinnom dome súp. č. 512 v Chynoranoch a tam označených parcelách za 30.000,-€. Nehnuteľnosti sú v podielovom spoluvlastníctve rodičov podľa LV predloženého matkou detí. Podľa potvrdenia o príjme Reného D. z 15.12.2020 tento má priemerný čistý mesačný príjem v spol. Gotec Slovakia s.r.o. za obdobie 12/2019 - 11/2020 vo výške

802,27-€. Podľa predloženej kúpnej zmluvy z 02.02.2021 matka detí s partnerom kúpili 4-izbový byt v Žabokrekochoch nad Nitrou za 70.000,-€. Podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere s veriteľom Tatra banka a.s. bol matke poskytnutý spotrebiteľský úver vo výške 10.000,-€ s prvou splátkou splatnou dňa 21.10.2020 s počtom mesačných splátok 96. Výška mesačnej splátky je 147,10-€. Podľa potvrdenia o dočasnej práceneschopnosti je od 02.12.2020 matka práceneschopná pre diagnózu súvisiacu s tehotenstvom. Podľa správy o šetrení rodinných pomerov z 11.12.2020, ktorú vypracoval ÚPSVaR Partizánske, matka je zamestnaná v spol. Gotec Slovakia s.r.o. Partizánske ako majsterka výroby, pracuje na dve zmeny, aktuálne je práceneschopná. Býva v 3-izbovom prenajatom byte spolu s mal. N. a partnerom matky N. D.. Náklady na bývanie sú 450,-€ mesačne. Tie hradí partner matka platí potraviny a potreby do domácnosti. Úver popísala tak, že si ho vzala z dôvodu potreby zabezpečenia bývania potom, čo bola vyhodená otcom detí z domácnosti. Platí ho vo výške 150,-€ mesačne. Matke sú exekučne strhávané tiež sumy 50,-€ a 20,-€ mesačne. Platí poistenie svoje a detí vo výške 50,-€ mesačne. Maloletý N. chodí po vyučovaní k otcovi no nikto si ho tam nevšima, medzi súrodencami mal nastať konflikt. N. dala už na výživu cca 400,-€ a prídavok na deti. Počas terénnej práce sa dňa 23.11.2020 nachádzal mal. N. v domácnosti otca sám, ten mal uviesť, že na návštevy k matke chodí. Rád by zostal v Chynoranoch, rád by však aj bol s mladším bratom. Pohovor bol vykonaný aj s mal. N., ktorý uviedol, že každý deň po škole chodí k otcovi, neskôr ide k matke. Otec chodí domov neskôr, preto je s ním v kontakte počas víkendov. Striedavú starostlivosť odmieta, k matke má bližší vzťah a bol by veselší. Výsledkom správy z RPPS je to, že mladší N. je spokojnejší u matky a mal. N. u otca. Matke bolo poskytnuté poradenstvo za účelom zlepšenia komunikácie, taktiež obnovy a udržania citových väzieb s mal. N., otec detí bol motivovaný k zmene správania a nevhodného vyjadrovania na adresu matky detí, čo následne negatívne ovplyvňuje ich prežívanie a správanie. Podľa aktualizovanej správy o šetrení pomerov v rodine z 09.03.2021 a správy z RPPS z 08.03.2021 matka mal. detí býva aktuálne v Žabokrekochoch nad Nitrou, Úzka č. 2, je práce neschopná z dôvodu rizikovej gravidity. Od 28.02.2021 býva v 4-izbovom byte, ktorý vlastní spoločne s partnerom. Byt obýva matka mal. detí, mal. N. a partner matky pán N. D.. Náklady spojené s bývaním matka uviedla: nájom v sume 187 € mesačne, kde je zarátaný aj poplatok za plyn, el. energia v sume 45 € mesačne a TV v sume 40 € mesačne. Ďalšie výdavky uviedla hypotekárny úver v sume 350 € mesačne a splácanie exekúcií. Matka uhradza úrazové poistenie pre seba v sume 57 € mesačne, kde má zároveň pripoistené aj mal. deti. Domácnosť matky je zariadená moderným nábytkom, udržiavaná v čistote a poriadku. Maloletý N. má vlastnú izbu, kde má vytvorené vhodné podmienky pre prípravu na vyučovanie, odpočinok i voľnočasové aktivity. Maloletý N. má v domácnosti matky tiež vytvorené podmienky na prespatie. Matka sa vyjadrila, že keby mal. N. prejavil záujem, tak môže s ňou i bývať. Na základe uvedených skutočností, s prihliadnutím na doteraz vykonané dokazovanie, ako aj na názory mal. detí a správu z RPPS ÚPSV a R Partizánske, odporúča kolízny opatrovník mal. N. zveriť do osobnej starostlivosti otca, mal. N. zveriť do osobnej starostlivosti matky a oboch rodičov zaviazat' vyživovacou povinnosťou s prihliadnutím na vek a potreby mal. detí ako aj na zárobkové možnosti a schopnosti oboch rodičov. Vzhľadom na konfliktný vzťah a komunikáciu rodičov odporúča stretávanie rodičov s oboma deťmi upraviť, aby bol zabezpečený primeraný kontakt detí s oboma rodičmi a eliminovali sa konfliktné situácie. Dňa 24.02.2021 sa konali dyadické a individuálne psychologické konzultácie na RPPS ÚPSV a R Partizánske, ktorých sa zúčastnili rodičia a mal. deti. Konzultácia sa uskutočnila z dôvodu orientačného posúdenia napĺňania potrieb detí vo veci úpravy styku. Od poslednej konzultácie konanej dňa 19.10.2020 v rodinnom systéme nastali viaceré zmeny. V tom čase sa postupne obnovil kontakt mal. N. s matkou. R. F. vyvíjala pravidelnú aktivitu, mal. N. začal s matkou komunikovať, dokonca sa stretávali. Následne sa dieťa nevhodným spôsobom dozvedelo o matkinom tehotenstve, čo viedlo k opätovnému odmietaniu matky zo strany mal. N.. Dieťa je t.č. v úplnom odpore v zmysle realizácie pravidelných kontaktov s matkou, v čom je nepriamo podporovaný aj správaním a vyjadreniami pána F. vo vzťahu k matke dieťaťa. Mal. N. počas konzultácie komunikoval veľmi selektívne. Vo veci zverenia preferoval pôvodne formu striedavej osobnej starostlivosti, zásadne však povinnú len pre mladšieho brata. Počas rozhovoru bol maloletému N. vysvetlený zmysel a spôsob realizácie striedavej osobnej starostlivosti, nakoľko jeho predstava bola, že povinnosť plnenia SOS bude záväzná len pre brata a nie pre neho samotného. Vo vyjadreniach a postoji dieťaťa je manifestná podpora zo strany otca, čím dieťa vo vzdorovitom a odmietavom postoji voči postave matky len podporuje. V závere konzultácie mal. N. uviedol, že "ak súd rozhodne, bude k mame chodiť". V správaní dieťaťa je okrem vzdoru a odmietania matky prítomný aj smútok a ľútosť, ako aj strach z príchodu nového súrodenca. Na jednej strane má matku rád a chýba mu, na strane druhej je prítomný vzdor a hnev na matku, ktorý je sytený aj postojom otca. Mal. N. kontakt nadviazal bezprostredne, ochotne komunikoval. Mal. N. preferuje skôr pasívnejší životný štýl. S nadšením spomínal sťahovanie do nového bytu s matkou a jej partnerom. Na príchod nového súrodenca sa teší. Z rozhovoru je zrejmé, že matka vyvíja snahu a aktivitu o stretnutia s

bratom N., on však odmieta. N. má vo veci zverenia vytvorený celkom jednoznačný postoj, o striedavej starostlivosti veľmi neuvažuje, pretože podľa jeho slov otec aj tak často nie je doma. Skôr mu vyhovuje alternatíva zverenia do starostlivosti matky a kontakt s otcom cez víkendy. Sám uviedol, že s N. sa môžu stretávať aj cez týždeň. Vykonaný bol pohovor s oboma rodičmi maloletých detí. Pani F. bola motivovaná k zotrvaní jej snahy o kontakt s mal. N. aj napriek jeho aktuálnemu nastaveniu. Matka bola taktiež poučená o nevyhnutnosti preukazovať N. lásku, záujem a starostlivosť. Spolupráca s pánom X. bola náročná, dohodou nazýva len jeho predstavu. Z tohto titulu nebolo možné uzavrieť rodičovskú dohodu vo veci zverenia maloletých detí. Z vykonanej konzultácie je zrejmé, že striedavá osobná starostlivosť sa nejaví ako vhodná alternatíva zverenia maloletých detí. Mal. N. o striedavú starostlivosť nemá záujem. Mal. N. síce verbálne preferuje striedavú starostlivosť, z jeho pohľadu by však bola povinná len pre brata, nie pre neho, čo z pohľadu súrodeneckých vzťahov a pocitu rovnakých pravidiel pre oboch súrodencov nie je dobré riešenie, čo by do budúcnosti mohlo veľmi negatívne ovplyvniť ich súrodenecký vzťah. Pani F. bola motivovaná k zotrvaní svojej snahy o kontakt s mal. N. v akejkoľvek forme. Pán X. bol poučený a motivovaný k zmene komunikačného štýlu na adresu matky v prítomnosti maloletých detí. Na pojednávaní dňa 16.12.2020 matka uviedla, že syn N. býva u nej, k otcovi chodí zo školy sám, býva u otca dokým po neho ona nepríde cestou z práce. Syn chodí k otcovi cca okolo pol jednej po tom, čo sa naobeduje v škole, ona chodí pre neho medzi treťou a štvrtou hodinou. Syn bol u otca po dobu jedného týždňa asi dvakrát v októbri a v novembri. Syn jej povedal, že si ho u otca nikto nevšima, brat N. sa zavrie v izbe, on je vo svojej, necíti záujem ani zo strany starej matky. Syn bol u otca od piatku do nedele predminulý víkend aj predtým bol u otca viackrát. Od rozchodu nekomunikujú ohľadom detí. Ju otec detí urážal, potom s ním nekomunikovala, jej len povedal, že chce, aby boli obaja synovia spolu a to je všetko. Otec detí zas uviedol, že matka nadávala jemu, neumožnila mu stretnúť sa so synom, odvtedy jej nepísal. Matka uviedla, že navrhuje, aby stretávanie sa otca so synom prebiehalo tak ako doposiaľ, teda aby bol so synom každý nepárny víkend od piatku, kedy syn pôjde k otcovi zo školy, do nedele, kedy okolo 13.00 hod. pre syna príde, rovnako tak ako doteraz by syn chodil k otcovi po škole počas školského vyučovania do cca 16.00 hod., kedy by si ho prišla prevziať. Súhlasí s tým, aby bol N. u otca dňa 24.12.2020 od rána od 10.00 hod. do 18.00 hod. a súhlasí s tým, aby bol syn u otca aj 25.12.2020 od 10.00 hod. do 18.00 hod. Rodičia uviedli, že majú záujem podrobiť sa psychologickému poradenstvu na RPPS ÚSVR Partizánske. Kolízny opatrovník uviedol, že je pripravený plán sociálnej práce s rodičmi za účelom riešenia situácie v rodine, ktorého súčasťou je aj psychologické poradenstvo za účasti rodičov a detí. Súd na pojednávaní dňa 27.01.2021 vykonal výsluch mal. detí. Mal. N. k otázke výchovného prostredia a otázke styku uviedol, že preferuje zotrvanie u otca, nevychádza dobre s priateľom matky, pokiaľ matku navštívi, je to na niekoľko hodín, matka príde pre neho, pokiaľ súd styk nariadi, rešpektoval by ho, no matku navštevuje v čase, keď tam nie je jej priateľ. Neuviedol dôvody, pre ktoré s ním nevychádza, spomenul len, že mal nadávať jeho bratovi, čo malo vyplynúť zo správ medzi bratom a priateľom matky. S bratom majú aj spoločných kamarátov, chodili von hrať futbal, hrajú sa spolu cez playstation a to aj v súčasnosti po sieti, komunikujú spolu cez Messenger denne. Brat mu chýba. Na hypotetickú otázku, či by zvažoval žiť s matkou, pokiaľ by nebývala s partnerom, uviedol, že aj tak nie, že tam kde je, je doma. Mal. N. uviedol, že súčasný stav je pre neho lepší, má väčší pokoj, pretože rodičia, keď žili spolu, tak sa hádali. Pokiaľ býval u otca, s bratom sa hrávali, chodievali von, stále sú však v kontakte, hrajú spolu PC hry, píše si aj volajú. Vychádza dobre s matkiným priateľom N., ten býva s nimi, aj on aj jeho matka sa o neho zaujímajú, robia mu program. To pociťuje asi ako jeden z rozdielov, že keď príde k otcovi, tak síce sa mu venujú aj s bratom, ale nie tak ako doma, najčastejšie hrá PC hry. Obidvaja maloletí poučení primerane veku o doterajšom priebehu konania, o vôli rodičov a možnostiach aj striedavej starostlivosti, obaja zhodne uviedli, že so striedavou starostlivosťou nesúhlasia, pričom z výpovede staršieho N. bolo jednoznačne zrejmé aj vzhľadom k emóciám, ktoré prejavoval (plač), že by nechcel ísť bývať k matke, že má problém s jej partnerom, ktorého v podstate viní za rozpad rodiny. Mal. N. zas prejavoval vôľu byť s matkou najmä vzhľadom k jej záujmu oňho a nedostatku, ktorý cíti, pokiaľ je u otca. Matka na pojednávaní uviedla, že si vybavujú úver z titulu kúpy bytu v Žabokrekochoch nad Nitrou, predbežne sa chceli sťahovať v polovici mesiaca február, nie je však ešte podpísaná kúpna zmluva. Deti chodia do rovnakej školy, deti by boli od nej vzdialené 4 km. Otec ani neprejavuje iniciatívu stretávať sa s N. častejšie, od súdu ho zavolať na pizzu minulý týždeň v piatok. Rodičia prostredníctvom právnych zástupcov navrhli pojednávanie odročiť z dôvodu, že poradenstvo rodičov na RPPS nebolo možné dosiaľ vykonať čo potvrdil kolízny opatrovník poukazujúc na opatrenia v súvislosti s pandémiou ochorenia COVID-19 a osobitnému režimu sociálnej práce. K pojednávaní dňa 10.03.2021. Kolízny opatrovník uviedol, že od posledného pojednávania sa rodičia stretli jedenkrát v rámci individuálnej aj párovej konzultácie, pričom hoci to nie je uvádzané v správe psychologičky, táto neodporúča pokračovať v poradenstve z dôvodu vzájomnej zlej komunikácie rodičov, ako aj vzhľadom

k aktuálnemu rizikovému tehotenstvu matky, ktorému priťažujú vzájomné hádky rodičov. Otec uviedol, že N. u matky od posledného pojednávania nebol. Keď mu matka zavolá, niečo mu donesie, stretne sa s ňou pred domom. Od posledného pojednávania N. bol u otca každý druhý víkend od piatku do nedele, naposledy bol od nedele do stredy. To, že sa stretnutie posunulo z nedele na stredu bola iniciatíva matky, on to akceptoval. N. však nechcel ísť k matke. Matka uviedla, že keďže mala oslavu s partnerom a chcela, aby bol s nimi cez víkend aj N., navrhla otcovi N., že sa stretnutie posunie, čo akceptoval, hoc to neuvítal. Asi v polovici februára synovi N. volala, že donesie peniaze, povedal, že okolo tretej bude doma, stretla sa s ním pred domom otca. Rozprávali sa asi polhodinu. Matka je PN od decembra 2020 z dôvodu rizikového tehotenstva. PN je v súčasnosti 530 €, zvyšok zráža exekútor ide o exekúciu 343 € mesačne a ďalšiu exekúciu 18 €. Tá vyššia exekúcia sa týka dlhov za mobilný telefón, nižšia sa týka pôžičky, kde bola spoludlžníkom spolu so starou matkou. Otec uviedol, že u predchádzajúceho zamestnávateľa pomer ukončil cca v polovici decembra 2020. Pracovný pomer ukončil sám z dôvodu, že práca sa vykonávala vonku v zlých poveternostných podmienkach, aj bol chorý, ofúklo ho, hľadal si inú prácu. Aktuálne vykonáva prácu pre zamestnávateľa, no ako živnostník, pracuje v Bánovciach nad Bebravou v areáli bývalej automobilky Tatra. Ide o výrobu interiéru motorových vozidiel. Ide o dvojzmennú prevádzku, je tam vyše 30 zamestnancov. Dali mu na výber, či chce byť zamestnancom alebo pracovať na živnosť. Nejde o prácu na "čiastočný úväzok", pracuje tam celý mesiac. Zamestnanci, ktorí pracujú na pracovnú zmluvu, dostávajú minimálnu mzdu s minimálnym zvyšovaním plátov ročne. Pokiaľ ide o výživné, to matke neplatí, N. býva u neho, ten zvykne povedať, že matka mu doniesla peniaze, nevie však koľko. Otec detí uviedol, že predal matke detí spoluvlastnícky podiel, na kúpnu cenu si matka detí brala hypotekárny úver, peniaze mu nevyplatila. Z peňazí bolo v čase spolužitia kúpené auto, ktoré je písané na matku detí, použili sa peniaze aj na kúpu jej MT, rekonštrukciu domu, išlo o úver vo výške 15.000 €. Spolu s matkou detí vlastní aj ďalší polorozpadnutý dom aj nejaké pozemky. Úver spláca vo výške 150 €. Pri hypotekárnom úvere nie je dlžníkom ani ručiteľom. Matka uviedla, že z úveru, ktorý si vzala z dôvodu kúpy polovice rodinného domu, časť použili na rekonštrukciu domu, časť po vzájomnej dohode na kúpu auta za cca 4.000 €, išlo o VW Passat, ktorý využíva ona, pričom jedno auto Škodu Fabia r.v. 2006, ktoré je napísané na jej osobu, používa otec detí. Dlh týkajúci sa veriteľa Proficredit je v skutočnosti 1.400 €. Dlh týkajúci sa spoločnosti Orange je v skutočnosti 1.100 €. Matka je v piatom mesiaci tehotenstva. N. sa s matkou nestretáva od posledného pojednávania, keď zistil, že je matka tehotná, predtým tam chodieval, ale neprespával u matky. Matka uviedla, že syn N. pokiaľ ku matke chodil, určite dostal viac ako 100 € mesačne, priamo jeho otcovi však žiadne peniaze nedávala. Od posledného pojednávania N. dostal 75 €, ktoré mu odovzdala cca v polovici februára.

4. Na základe vykonaného dokazovania a vyššie uvedených ustanovení právnych predpisov súd dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia je dôvodná len u staršieho syna rodičov, u mal. N.. Otec odôvodňoval návrh tým, že matka nie je schopná zabezpečovať výchovu detí, zanedbáva ich, prednosť pred mladším synom N. dáva novému partnerovi a o maloletého N. sa nezaujíma vôbec a ani na neho neprispieva. Vykonaným dokazovaním, najmä prihliadnuc na správy kolízneho opatrovníka, ako aj výpovede maloletých detí súd zistil, že výchovu detí zanedbáva ani matka a ani otec, okrem zanedbávania potreby vzájomnej zmysluplnej komunikácie rodičov a rešpektovania role toho druhého rodiča. Súd zistil ako primárny problém rodičovský konflikt, ktorý nastal po rozchode rodičov v septembri 2020, ktorý nepoľavuje najmä preto, že tak otec matky, ako aj syn N. sa nevedia vypořadat' s novým partnerským vzťahom matky detí. Tento rodičovský konflikt sa prejavuje v absencii komunikácie rodičov, ktorí podstatné veci riešia aj cez staršieho N. (napr. výživné), alebo N. (ten mal formou písať otcovi, kedy s ním strávi víkend - vid' zápisnica z 16.12.2020), a v podstate spolu takmer nekomunikujú. Ako bolo zistené v rámci RPPS, ich vzájomné postoje sú prekážkou progresu - v zmysle vzájomnej dohody o všetkých podstatných veciach detí, najmä tieto potreby detí nie sú nadradované nad potrebu živit' konflikt s druhým rodičom, či ho ignorovať ako osobu, ktorá tiež deti vychovávať má. Súd skúmal záujem detí, deti vypočul, pričom zistil, že prihliadnuc k veku mal. N., jeho postoj k matkinmu rozhodnutiu najmä nadviazať pomer so súčasným partnerom, ba k očakávanému príchodu na svet dieťaťa z nového vzťahu matky, že tento jednak neakceptuje výchovné prostredie a bydlisko u matky a tiež, že toto jeho rozhodnutie je pevné a bráni aj reálnemu výkonu rozhodnutia, pokiaľ by toto znamenalo bydlisko či častý pobyt u matky. Nedá sa už vzhľadom k jeho veku, dokonca aj s prípadným vplyvom otca, považovať jeho rozhodnutie za podstatne ovplyvnené či dokonca diktované otcom, ale ide o rozhodnutie, ktoré je jeho vlastné a aj nie neobvyklé. Mal. N. tým, že býva u otca v podstate nezmenil bydlisko, je stále v prostredí kde vyrastal a je vychovávaný otcom, ku ktorému inklinuje a rešpektuje ho. Mal. N. zas prejavil vôľu bývať s matkou, dobre vychádza s jej novým partnerom, v rozhovore uviedol, že pokiaľ je u otca necíti taký záujem a starostlivosť ako u matky, je k matke podstatne viac citovo pripútanejší ako

k otcovi. Súd si uvedomuje, že súrodencov delí, avšak je potrebné uviesť, že tí nebudú tak odlúčení, že by to negatívnym spôsobom ovplyvnilo ich vzájomné vzťahy, či podstatne ochudobnilo ich ponímanie rodiny či medziľudských vzťahov. Pri vekovom rozdielne súrodencov najmä v spojitosti s vekom mal. N. je zrejmé, že kontakt súrodencov nevyžaduje takú blízkosť ako u menších detí. Sami uviedli, že hrávajú počítačové hry, sú v kontakte aj cez sociálne siete, každý má aj svojich kamarátov a záujmy. Mal. N. končí základnú školu, tým sa ešte viac obmedzia vzájomné interakcie s bratom. Je to viac menej vôľa mal. N., ktorá je dôvodom toho, prečo sa mení jeho výchovné prostredie. V prípade, že by súd zveril aj mal. N. do starostlivosti otca, musel by narušiť stabilné prostredie mal. N. proti jeho vôli, obetujúc to v podstate neistej reakcii mal. N. na novú situáciu, keď by prevzal jeho výchovu otec a neistej reakcii matky. Naopak, pokiaľ by súd návrh zamietol, v podstate by buď musel zlomiť vôľu mal. N., alebo by rozhodnutie bolo formálne a nevykonateľné, pretože ten by rozhodnutie súdu nerešpektoval a zotrval u otca. Model starostlivosti ako vo výroku súdu jednak zohľadňuje prirodzenú úpravu pomerov aká nastala po rozchode rodičov, ide pritom o stav, ktorý akceptujú obe deti, pričom vhodnou úpravou styku rodičov s deťmi je možné dosiahnuť to, že budú najmä v čase víkendov spolu aj osobne, teda o vzájomný kontakt ukrátení nebudú. Hoci otec argumentoval odlúčením sa súrodencov, k tomu reálne môže dôjsť len pri nerešpektovaní súdneho rozhodnutia rodičmi, pričom medze širšiemu styku detí navzájom sa nekladú. Pokiaľ o to majú rodičia záujem, musia sa dohodnúť a neklásť si vzájomné prekážky. Súd upravil styk formou víkendov, ako vo výroku rozsudku, pričom takýto režim styku zabezpečí to, že deti budú spolu každý týždeň, hoci rodičia budú mať to ktoré dieťa, ktoré im nie je zverené do osobnej starostlivosti každý druhý víkend. Ide pritom o vskutku základnú úpravu, rodičia si ju môžu upraviť širšie. Súd poukázal aj na návrh otca, ktorý pôvodne matke v návrhu doprial styk s deťmi ešte zriedkavejšie, takže neobstojí argument, že ide o úpravu úzku, pokiaľ on sám priznával matke za dostačujúci ešte užívanie kontakt s deťmi. U mal. N. súd upravil styk len od piatka do soboty, pretože takáto užívanie forma bude dieťaťom odmietajúcim partnera matky akceptovateľnejšia a súd je toho názoru, že dieťa ju prijme. To aj preto, že mal. N. matku neodmieta absolútne, len je zrejmé, že pokiaľ nie je nijak pripravovaný na stretnutie zo strany otca, na viac nie je ničím nútený a jeho vôľa je tak konfrontovaná len s negatívnym či neutrálnym postojom otca, tak si vyberá ten postoj, ktorý otca nesklame. To je aj dôvod prečo súd upravil styk aj u staršieho syna, pretože povinnosť matky pripraviť na styk mladšieho syna s otcom by sa mala rovnať povinnosti otca pripraviť na styk staršieho syna s matkou. Miesto odovzdania súd upravil tak, že bude u toho rodiča, ktorý má dieťa v starostlivosti, len pokiaľ by sa zišli časy a dátumy u obidvoch detí, k odovzdaniu a prevzatiu by došlo u matky, vzhľadom k tehotenstvu matky a očakávanej starostlivosti o novorodenca. Súd upravil styk aj počas Vianoc opäť tak, aby boli deti spolu. Ostatné sviatky ani prázdniny súd neupravoval, pretože spolieha na dohodu rodičov, pričom postačí, pokiaľ by rodičia akceptovali takú úpravu, ako navrhol otec vo svojom návrhu, ktorú aj on sám považoval za dostatočnú, len s tým, že model starostlivosti je daný tak ako rozhodol súd. Súd rozhodol o zmene výchovného prostredia od podania návrhu, už v tomto čase bol reálne vykonávaný ten model, ktorý odráža výrok rozsudku. V civilnom mimosporovom konaní, v konaní o starostlivosť o maloletých, súd nie je viazaný návrhom. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, súd prekročil rozsah návrhu, pokiaľ ide o mal. N.. Pretože rozdelením rodičov, za nezmenenia vyživovacej povinnosti otca k mal. N., by došlo k disproporcii medzi životnou úrovňou detí navzájom a aj rodičov. Výživné otca k mal. N. bolo totiž v pôvodnom rozhodnutí určené v minimálnej zákonnej sume. Súd určil rovnaké výživné teda, 70,-€ k mal. N. a 70,-€ k mal. N. z nasledovných dôvodov. Rodičia detí sú stále majetkovo prepojení, sú spoluvlastníkmi nehnuteľností. Rodinný dom, ktorý obýva otec s mal. N. je v spoluvlastníctve rodičov, splátku úveru však spláca len otec detí. Je však potrebné uviesť, že matka nemá z danej nehnuteľnosti žiaden úžitok, samotný úver, ako vyplynulo z dokazovania nebol určený na kúpu podielu na nehnuteľnosti, ale na iné účely, čo je však podstatné na spoločný osov v tom čase spolužijúcich rodičov detí. Preukázaný príjem matky v čase pred rizikovým tehotenstvom bol vyšší ako u otca detí, aj náklady na výživu syna N. sú vzhľadom k jeho veku a potrebám dospelujúceho dieťaťa o čosi vyššie, no súd určuje výživné do budúcnosti a z tohto hľadiska príjem matky významne poklesne v dôsledku materskej a neskôr rodičovského príspevku. Hoci časť straty príjmu by mal pokrývať najmä partner matky, matka objektívne nebude schopná po nie krátku dobu dosiahnuť príjem ako v čase, keď poberala mzdu. Súd určil výživné na obe deti rovnako, pretože vskutku bolo možné všetky rozhodné okolnosti berúce pri rozhodovaní o výživnom rodičov považovať za približne rovnaké či presnejšie kompenzovateľné navzájom. Bez ohľadu na to, či by súd určil výživné navzájom 50,-€ alebo 100,-€, reálne by to výdavkovú a príjmovú časť rozpočtu matky či otca nezmenilo. Suma 70,-€ mesačne na výživné je však reálne v schopnostiach matky aj otca detí. Súd zročné výživné (výživné sa platí mesačne dopredu) neurčil, pretože otec za obdobie od podania návrhu (mesiac marec je už splatný) neprispieval na výživu mal. N. (výživným poukazovaným matke) a zodpovedajúco neprispievala na výživu mal. N. ani matka (odovzdávala peniaze mal. N., pričom tieto sumy nie sú preukázané), pričom

mal. N. bol s otcom častejšie ako mal. N. s matkou. Každý tak hradil výdavky na jedno dieťa. Záverom súd uviedol, že zmena výchovného prostredia by nemala byť experiment, ktorého účelom je riešiť konflikt rodičov na úkor záujmu detí. Takýmto experimentom by bolo práve narušenie stability výchovného prostredia mal. N. na viac proti jeho vôli a vôli matky, alebo vynucovanie výchovného prostredia mal. N. u matky proti jeho vôli.

5. Proti tomuto rozsudku podal včas odvolanie otec mal. detí, v ktorom uviedol, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Súd vykonal dokazovanie výsluchmi účastníkov konania, oboch maloletých detí, zabezpečil správy od zamestnávateľov a správy z ÚPSVaR. Už v konaní pred súdom namietal prístup pracovníčok ÚPSVaR, keď mal pocit, že tieto sa jednostranne zastávajú názorov jeho bývalej partnerky, kladne posudzujú všetko, čo povie. Toto sa dialo i pri posudzovaní pomerov v domácnosti v Chynoranoch, keď detské izby oboch synov namietala, že nie sú vhodné, keď tam je hracia konzola a že je to iba narýchlo upravená obývačka, keďže tam bola rozťahovacia posteľ. To, že prostredie pre oboch synov je lepšie ako u matky, kde mali i majú podstatne menej miesta, to už žiadna z pracovníčok ÚPSVaR nespomenula. Čo sa týka otázok na synov ohľadne času od ich príchodu zo školy, pracovníčky ÚPSVaR sa uspokojili s tým, že skonštatovali tvrdenia synov, že niekedy chodí z práce neskôr, ako deti prídu zo školy. Už sa detí ale neopýtali, že či sa im venuje a učí sa s nimi po jeho návrate z práce. Taktiež na jeho niekoľko násobné hlásenie o aktuálnom stave na ÚPSVaR kedy žiadal o zapísanie, mu umožnené nebolo. Konzultácie na RPPS ÚPSVaR Partizánske sa konalo dňa 24.2.2021 kde sa dohodli s bývalou partnerkou na stretávaní od stredy do nedele toto v správach ÚPSVaR ani RPPS nebolo. Takto sa jednostranným prístupom pracovníčok ÚPSVaR a RPPS vytvoril jednostranný obraz, nie priaznivý o ňom, že o zverenie detí do striedavej starostlivosti sa snaží len v rámci konfliktu s bývalou partnerkou. To samozrejme nie pravda a myslí si, že deti by mali mať oboch rodičov, i keď sa domnieva, že bývalá partnerka sa nesnaží o vytvorenie vzťahov k oboom synom rovnako intenzívne a keďže si nevie nájsť dobrú cestu k N., zvolila si tú cestu, že sa ho ako keby radšej vzdala v jeho prospech, hoci by sa možno mala radšej viac snažiť si k nemu vybudovať vzťah. Ono je to asi jednoduchšie rezignovať. Je mu čudné, že takýto prístup matky akceptoval aj ÚPSVaR i súd a hľadal skôr argumenty preto, ako nehľadať možno zložitejšiu a náročnú cestu udržania spolužitia oboch synov, lebo by sa obaja rodičia museli snažiť o niečo viac ako obvykle. U detí je prirodzené, že si vždy volia jednoduchšie riešenie, čudné je, že takto uvažuje i ÚPSVaR a súd. Domnieva sa, že pre obe deti by bolo vhodnejším riešením ich zverenie do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov a to v týždennej frekvencii striedania. Kontakt by začínal odovzdaním a prevzatím oboch detí v nedeľu o 16:00 hod. Čo sa týka veľkonočných sviatkov, tieto by obe deti trávili od nedele od 16:00 do veľkonočného pondelka u neho. Vianočné sviatky by trávili každý párný rok u neho od 24.12. od 18:00 hod. do 26.12. do 17:00 hod. a každý nepárny rok by boli obdobne u matky. Čo sa týka trávenia Rastových narodením navrhoval, aby ich s deťmi trávil každý párný rok od 6.10. o 17:00 hod do 7.10. do 13:00 hod. a obdobne by ich trávili každý nepárny rok u matky. Čo sa týka trávenia N. narodením navrhoval, aby ich s deťmi trávil každý párný rok od 26.10. o 17:00 hod. do 27.10 do 13:00 hod. a obdobne by ich trávili každý nepárny rok u matky. Preto navrhoval, aby odvolací súd buď zmenil napadnutý rozsudok a na podklade vykonaného dokazovania sám rozhodol v zmysle odvolacieho návrhu alebo zrušil napadnutý rozsudok a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. Matka mal. v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že otec rozhodnutie súdu neakceptuje a robí si ako uzná za vhodné a čo mu vyhovuje. Mal. N. nosí po víkendech neskoro a ten sa nestíha pripraviť do školy. Nikdy sa nedohodli na stretávaní od stredy do nedele ako uvádza otec mal. Nie je pravdou, že sa nesnaží nájsť si cestu k mal. N., nakoľko sa ho viac krát snažila presvedčiť, aby išiel bývať späť k nej, ale on stále hovorí, že ešte nie je zmierený s danou situáciou. Striedavá starostlivosť nie je vhodná, lebo mal. N. s ňou nesúhlasí, pričom len otec na neho stále tlačí. S odvolaním nesúhlasí.

7. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu otca uviedol, že právny zástupca otca počas súdneho pojednávania vyjadril názor, že pohovor s maloletým N. bol vykonaný „nekorektne“ a vyplynulo, že sa domnieva, že pohovor s dieťaťom, bol realizovaný v prítomnosti matky. Uvádza, že zo strany kolízneho opatrovníka poučenie dieťaťa o jeho práve byť vypočutý a o možnosti samostatne vyjadriť svoj názor vo veciach, ktoré sa ho týkajú prebiehajú v prítomnosti rodiča, a keď dieťa súhlasí s rozhovorom, ten je vedený bez prítomnosti iných osôb. Vo veci posudzovania bytových pomerov uvádza, že v správe k neodkladnému opatreniu vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností opatrovník popísal čo videl, vnímal a ako domácnosti pôsobili. Kolízny opatrovník pri prešetrovaní pomerov a pri zastupovaní mal. detí pred súdom mal na pamäti najlepší záujem mal. detí. Tak ako opatrovník vníma dôležitosť zachovania súrodeneckých väzieb, tak si je vedomý, že pre zdravý bio-psycho-sociálny

vývin dieťaťa je dôležité mať dobrý vzťah s oboma rodičmi. Obe mal. deti mali možnosť vyjadriť svoj názor vo veci úpravy výkonu rodičovských práv a povinností ako pred kolíznym opatrovníkom, tak pred psychológom referátu poradensko-psychologických služieb a názor detí bol zisťovaný aj zo strany súdu. Podotýka, že striedavú osobnú starostlivosť mal. N. striktnie odmietal a mal. N. pripustil túto formu starostlivosti, ak by sa striedal spoločne s bratom. Opatrovník s rodinou naďalej spolupracuje a v záujme zdravého vývinu mal. detí vykonáva potrebné opatrenia SPODaSK. Rozhodnutie okresného súdu vo veci zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností považuje za vecne správne a navrhol ho potvrdiť.

8. Krajský súd ako odvolací súd preskúmal vec podľa § 65 a § 66 CMP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné ako vecne správny potvrdiť podľa § 387 ods. 1 CSP, pričom v náväznosti na § 387 ods. 2 CSP odvolací súd v celom rozsahu poukazuje na vecne správne odôvodnenie súdu prvej inštancie, s ktorým sa v celom rozsahu stotožňuje.

9. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

10. Podľa § 24 ods. 3, 4 Zákona o rodine, rozhodnutie o úprave výkonu rodičovských práv a povinností možno nahradit' dohodou rodičov. Dohoda musí byť schválená súdom, inak je nevykonateľná. Súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržovanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvoma rodičmi.

11. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sa môžu dohodnúť o úprave styku s maloletým dieťaťom pred vyhlásením rozhodnutia, ktorým sa rozvádza manželstvo; dohoda o styku rodičov s maloletým dieťaťom sa stane súčasťou rozhodnutia o rozvode.

12. Podľa § 25 ods. 2 Zákona o rodine ak sa rodičia nedohodnú o úprave styku s maloletým dieťaťom podľa odseku 1, súd upraví styk rodičov s maloletým dieťaťom v rozhodnutí o rozvode; to neplatí, ak rodičia úpravu styku žiadajú neupraviť.

13. Podľa § 26 Zákona o rodine ak sa zmenia pomery, súd môže aj bez návrhu zmeniť rozhodnutie o výkone rodičovských práv a povinností alebo dohodu o výkone rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 62 ods. 1, 2, 3, 4, 5, 6 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované neploleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Ak je maloleté dieťa zverené do striedavej osobnej starostlivosti rodičov, súd pri určení výživného prihliadne na dĺžku striedavej osobnej starostlivosti každého rodiča alebo súd môže rozhodnúť aj tak, že počas trvania striedavej osobnej starostlivosti rodičov výživné neurčuje.

15. Podľa § 65 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného. Súd postupuje rovnako aj v prípade, ak rodičia spolu žijú, ale jeden z nich svoju vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu dobrovoľne neplní.

16. Podľa § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané

majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

17. Podľa § 78 ods. 1 až 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Preskúmaním veci bolo zistené, že súd prvej inštancie v predmetnej veci riadne zistil skutkový stav veci, nebol dôvod na opakovanie už vykonaného dokazovania ani na jeho doplnenie podľa ust. § 68 CMP a správne dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia je dôvodná len u mal. N.a. Súd prvej inštancie správne skúmal záujem detí, deti vypočul, pričom správne dospel k záveru, že prihliadnuc k veku mal. N.a, jeho postoj k matkinmu rozhodnutiu najmä nadviazať pomer so súčasným partnerom, a k očakávanému príchodu na svet dieťaťa z nového vzťahu matky, že tento jednak neakceptuje výchovné prostredie a bydlisko u matky a tiež, že toto jeho rozhodnutie je pevné a bráni aj reálnemu výkonu rozhodnutia, pokiaľ by toto znamenalo bydlisko či častý pobyt u matky. Mal. N. tým, že býva u otca v podstate nezmenil bydlisko, je stále v prostredí kde vyrastal a je vychovávaný otcom, ku ktorému inklinuje a rešpektuje ho. Mal. N. zas prejavil vôľu bývať s matkou, dobre vychádza s jej novým partnerom, v rozhovore uviedol, že pokiaľ je u otca necíti taký záujem a starostlivosť ako u matky, je k matke podstatne viac citovo pripútanejší ako k otcovi. Je pravdou, že súd prvej inštancie svojím rozhodnutím súrodencov delí, avšak aj podľa odvolacieho súdu tí nebudú tak odlúčení, že by to negatívnym spôsobom ovplyvnilo ich vzájomné vzťahy, či podstatne ochudobnilo ich ponímanie rodiny či medziľudských vzťahov. V tejto súvislosti súd prvej inštancie správne uviedol, že pri vekovom rozdiely súrodencov najmä v spojitosti s vekom mal. N. je zrejme, že kontakt súrodencov nevyžaduje takú blízkosť ako u menších detí, pričom sami maloletí uviedli, že hrávajú počítačové hry, sú v kontakte aj cez sociálne siete, každý má aj svojich kamarátov a záujmy. Mal. N. končí základnú školu, tým sa ešte viac obmedzia vzájomné interakcie s bratom. Je to viac menej vôľa mal. N., ktorá je dôvodom toho, prečo sa mení jeho výchovné prostredie. V prípade, že by súd zveril aj mal. N. do starostlivosti otca, musel by narušiť stabilné prostredie mal. N. proti jeho vôli, obetujúc to v podstate nejstej reakcii mal. N. na novú situáciu, keď by prevzal jeho výchovu otec a nejstej reakcii matky. Model starostlivosti ako rozhodol súd prvej inštancie aj podľa odvolacieho súdu zohľadňuje prirodzenú úpravu pomerov aká nastala po rozchode rodičov, ide pritom o stav, ktorý akceptujú obe deti, pričom vhodnou úpravou styku rodičov s deťmi je možné dosiahnuť to, že budú najmä v čase víkendov spolu aj osobne, teda o vzájomný kontakt ukrátení nebudú. Hoci otec argumentoval odlúčením sa súrodencov, k tomu reálne môže dôjsť aj podľa odvolacieho súdu len pri nerešpektovaní súdneho rozhodnutia rodičmi, pričom medze širšiemu styku detí navzájom sa nekladú. Pokiaľ o to majú rodičia záujem, musia sa dohodnúť a neklásť si vzájomné prekážky. Čo sa týka návrhu otca mal., aby deti boli zverené do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov, tento odvolací súd za danej situácie nepovažoval za opodstatnený, nakoľko by nebol v záujme maloletých detí, nakoľko sa obidvaja maloletí pred súdom prvej inštancie o vôli rodičov a možnostiach aj striedavej starostlivosti, vyjadrili zhodne, že so striedavou starostlivosťou nesúhlasia, pričom z výpovede staršieho N.a bolo jednoznačne zrejme aj vzhľadom k emóciám, ktoré prejavoval (plač), že by nechcel ísť bývať k matke, že má problém s jej partnerom, ktorého v podstate viní za rozpad rodiny. Mal. N. zas prejavoval vôľu byť s matkou najmä vzhľadom k jej záujmu oňho a nedostatku, ktorý cíti, pokiaľ je u otca, teda za takejto situácie sa striedavá osobná starostlivosť nejaví ako vhodné riešenie. Súd prvej inštancie rovnako správne upravil styk formou víkendov, pričom takýto režim styku zabezpečí to, že deti budú spolu každý týždeň, hoci rodičia budú mať to ktoré dieťa, ktoré im nie je zverené do osobnej starostlivosti každý druhý víkend. Ide pritom o základnú úpravu, pričom rodičia si ju môžu upraviť širšie. U mal. N. súd prvej inštancie rovnako správne upravil styk len od piatka do soboty, pretože takáto užšia forma bude dieťaťom odmietajúcim partnera matky akceptovateľnejšia a dieťa ju skôr prijme a správne upravil styk aj počas Vianoc opäť tak, aby boli deti spolu. Pokiaľ ide o výšku vyživovacej povinnosti, aj v tejto časti súd prvej inštancie správne rozhodol, keď určil rovnaké výživné teda, 70,-€ k mal. N. a 70,-€ k mal. N., nakoľko je možné všetky rozhodné okolnosti berúce pri rozhodovaní o výživnom rodičov považovať za približne rovnaké či presnejšie kompenzovateľné navzájom. Záverom súd prvej inštancie správne konštatoval, že zmena výchovného prostredia by nemala byť experiment, ktorého účelom je riešiť konflikt rodičov na úkor záujmu detí. Takýmto experimentom by bolo aj podľa odvolacieho súdu práve narušenie stability výchovného prostredia mal. N. na viac proti jeho vôli a vôli matky, alebo vynucovanie výchovného prostredia mal. N.a u matky proti jeho vôli.

19. V danom prípade teda súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav a správne rozhodol, preto odvolací súd námietky otca mal. uvádzané v odvolaní nepovažoval za opodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

20. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

21. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu jednohlasne.

Poučenie:

: Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie u súdneho exekútora podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa CMP.

Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, prikázaním pohľadávky, prikázaním pohľadávky z účtu v banke, prikázaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou súdneho výkonu rozhodnutia podľa zákona CMP a to odňatím maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a odovzdaním tomu, komu bol podľa rozhodnutia zverený, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnene premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať.